

De frisse koers van Sabeel

door Johan van den Berg

“Het doel van Sabeel is: elkaars ogen openen. Wij rekruteren geen soldaten voor onze strijd – er vechten al genoeg echte soldaten. Wij zoeken de dialoog. Dat betekent risico’s durven nemen: de ander helpen over grenzen te stappen door zelf uit onze comfortzone te komen.” – Omar Haramy

Omar Haramy, directeur van Sabeel Jeruzalem, was de eerste spreker op de Inspiratiemiddag. Hij stelde dat ondanks alles de meeste Palestijnen willen leven in hun eigen land, zonder conflict, en dat ook de Israëli’s het conflict niet willen. “We kunnen elkaar niet laten verdwijnen. Dus moeten we een strategie bepalen om te kunnen samenleven met gelijke rechten en plichten. Daarbij hebben we de hulp van de internationale gemeenschap (VN, EU, VS, het Kwartet) nodig die ons dwingt tot commitment om de bezetting te beëindigen. Daarom zijn de internationale Friends of Sabeel en de vrienden van Kairos Palestine zo belangrijk.”

Omar vertelde dat Sabeel elke vreedzame methode om de bezetting te beëindigen ondersteunt; ook BDS. “Maar BDS is niet ons doel op zich. We willen geen boycot van Israël. Wat Sabeel wil is: vrede, water, vreedzaam samenleven en gelijke behandeling. Als BDS kan helpen dat te realiseren, prima! Zo niet, doe dan als Vrienden van Sabeel iets anders.” BDS moet je alleen inzetten als het een zinvol middel is om een rechtvaardige vrede te bereiken en als het bij je past. “Als BDS deuren dichtgooit en het gesprek onmogelijk maakt, kies dan een andere route. Het gaat niet om BDS maar om het einde van de bezetting.”

Sabeel is een kleine, maar heel drukke organisatie. Er is gekozen voor drie werkvelden:

1. Palestijnse Bevrijdingstheologie. Daarbij hoort de erkenning van het feit dat onze christelijke theologie heeft bijgedragen aan negatieve zaken, zoals de holocaust, vrouwendiscriminatie, slavernij en de bezetting van Palestina. Dat moet ook theologisch worden rechtgezet.
2. Eenheid. Daarbij worden drie kringen onderscheiden: a. versterking van onderlinge eenheid van christenen in Palestina, zowel tussen kerken als christelijke organisaties, bijvoorbeeld via de National Christian Coalition of Palestine (NCCP); b. vergroten van onderlinge eenheid tussen Palestijnen, onder andere om samen een antwoord te vinden op het probleem van extremisme; c. bevorderen van banden tussen met name Israëliische Arabieren en Israëliische Joden, zodat Israël voor iedereen een beter land wordt om in te leven – “En dat is meer dan samen koffiedrinken,” voegde Omar eraan toe.
3. Advocacy. Sabeel zet in op de opbouw van een lokaal netwerk, een internationaal netwerk en persoonlijke contacten. Bij dat laatste spelen de wekelijkse Wave of Prayer, het blad Cornerstone en de Witness Visits en Sabeel conferenties een belangrijke rol. Voor de Sabeel Conference 2017 nodigde Omar ons dan ook van harte en met klem uit!

Het perspectief van een linkse joodse Israëliër

door Willemien Keuning

“Verwacht niet te veel van een boycot.” - Eldad Kisch

Eldad Kisch – de tweede spreker - is een Nederlandse arts die sinds 1962 in Israël woont. Sinds zijn pensionering gaat hij, aangesloten bij Physicians for Human Rights, een maal per maand naar de West Bank om consulten te geven aan Palestijnen en nascholing aan Palestijnse artsen. Een van zijn motivaties daarbij is - naar eigen zeggen - dat Palestijnen aldus in de gelegenheid zijn ook eens een niet-gemilitariseerde Israëli te ontmoeten.

Hij schrijft columns op de website van het Joods Educatief Centrum:

<http://www.crescas.nl/blog/webcolumnkisch/m44oz/Profiling/>

Vele van zijn columns zijn gebundeld in het *Dagboek van een vrede-stichtertje*.

Kisch benadrukt dat de bezetting van De Palestijnse gebieden niet alleen onacceptabel is voor het onderdrukte volk, maar ook heel ongezond voor de bezetter. Bij de vraag naar BDS spreekt hij zich uit over acties specifiek gericht tegen de illegale nederzettingen en hun economie. Het initiatief tot beëindiging van de bezetting zal naar zijn verwachting niet komen van de kant van de politieke leiders in Israël en daarom zal een oplossing van buiten moeten komen. Met een beetje goed wil is - met behulp van bijvoorbeeld de website van [Who Profits](#). te achterhalen welke industrieën profiteren van de bezetting van de West Bank. Lastiger is dat niet alleen Israël belang heeft bij deze activiteiten, maar dat de banen die hiermee worden geschapen ook Palestijnen ten goede komen. Niet te verwachten is, dat Israël de Palestijnen die als gevolg van deze acties hun baan zullen verliezen ruimhartig uitnodigt voor een sollicitatiegesprek buiten de bezette gebieden.

Over de zin van een academische boycot twijfelt Kisch evenzo. Het aantal academische instellingen binnen de Groene Lijn is niet van dien aard dat zo'n boycot zoden aan de dijk zal zetten. Bij een academische boycot voor onderwijsinstellingen in Israël moeten we wel bedenken dat daar nu juist mensen op sleutelposities zitten die het hart op de goede plaats hebben. Een boycot dan, gericht op universiteiten die werk voor het Israëlische leger verrichten? Zoek dat maar eens uit!

Terwijl Kisch van mening is dat een harde tik op de vingers van Israël, uitgedeeld door de internationale gemeenschap, waarschijnlijk de enige weg is waarop koersverandering bewerkt kan worden, zijn er voor hem vooral praktische gronden onder de vraag of BDS het geschikte middel is.

Tijd van handelen: Israël onder druk?!

door Jan den Hertog

Op de inspiratiebijeenkomst van Kairos - Sabeel Nederland stonden vragen rond zin en effectiviteit van BDS, Boycot, Divestment, Sanctions centraal. Al gedurende decennia roepen Palestijnse mensenrechtenorganisatie en vredesgroepen ons op om met behulp van geweldloze middelen Israël ertoe te brengen om zich niet alleen in woorden, maar ook in daden sterk te maken voor een rechtvaardige oplossing van het conflict met de Palestijnen. Terecht worden vragen gesteld over de effectiviteit van BDS-activiteiten. Israël dat goed weet om te gaan met al dan niet ingebeelde vijanden, sluit de gelederen samen met haar 'vrienden' als het woord BDS valt. Ineffectief dus? Niet zondermeer: BDS roept weerstanden op en juist dat maakt duidelijk hoe de tegenkrachten functioneren in hun verzet tegen het opkomen voor mensenrechten en het internationale recht.

De manier waarop het etiketteringsbesluit van de EU wordt geïmplementeerd, (niet dus), doet vrezen dat het (internationale) recht ook in handen van onze volksvertegenwoordigers niet veilig is. Op moment van schrijven bestaat in het parlement ophef over mensenrechtenschendingen in en door Saudi-Arabië, en wordt opgeroepen tot sancties tegen dit land. Welke partij waagt het om de handelwijzen van Israël bij de besluitvorming te betrekken? Wat is de prijs van het negeren van bezetting, kolonisatie en terreuracties o.a. tegen de bevolking van Gaza?

BDS is niet uit op het einde van de staat Israël, maar streeft naar een samenleving in het vroegere mandaatgebied Palestina waarin gelijke rechten voor alle burgers gelden, waarin de apartheidsmuur verwijderd is van Palestijns gebied, waarbij het recht op terugkeer van Palestijnse vluchtelingen erkend wordt.

Het dringende appèl van het Palestijnse Kairosdocument uit 2009 heeft 'mijn' kerk de PKN tot dusver genegeerd; een bespreking van het document in de Synode wordt afgehouden. Deze handelwijze brengt de geloofwaardigheid van deze kerkgemeenschap ernstig in gevaar. Gelukkig klinken vanuit de basis van heel verschillende kanten andere en hoopvolle geluiden. Daar koers ik dan maar op.

Het verhaal van Marijke Kruyt

door Marijke Egelie

In korte tijd hoorden wij een inspirerend verhaal van een bevlogen vrouw die een webwinkel beheert met Palestijnse producten onder de naam ProPal.nl. Enerzijds komen de producten uit de Canaan fabriek in de buurt van Hebron, anderzijds koopt zij haar producten in in Bethlehem, zoals houtsnijwerk van olijfhout, aardewerk, sieraden en Palestijnse hoofddoeken in verschillende kleuren.

De winst van de verkoop gaat naar Musicians without Borders- Palestine. Deze organisatie zorgt er voor dat kinderen o.a. hun trauma's verwerken door het maken van muziek én ze krijgen een *non- violence training* waar ze leren hun gevoelens en frustraties op geweldloze manier te uiten.

Hoe denkt Marijke Kruyt over BDS – Boycot, Desinvestering en Sancties?

Boycot - Door de steeds slechter wordende situatie op de Westbank en in Jeruzalem is boycot een manier om Israël buiten te sluiten. Dat betekent voor hier in Nederland, geen producten uit Israël te kopen, geen wetenschappelijke samenwerking, geen sportwedstrijden, geen culturele uitwisselingen.

DocP (Stichting Diensten Onderzoek Centrum Palestina) organiseert o.a. Supermarkt inspecties. Er zijn ook demonstraties als er een Israëlisch cultureel optreden plaatsvindt. De RSP (Studenten voor Rechtvaardigheid in Palestina) zet zich in voor een academische boycot van Israëlische universiteiten die onderzoek doen voor het leger en privileges geven aan ex-soldaten.

Desinvestering - Schrijfacties naar bedrijven, banken en pensioenfondsen met het verzoek de bestaande investeringen te beëindigen. Resultaat: het werkt!

Sancties - Het Internationaal Recht moet worden bevorderd en Israël moet worden bestraft vanwege het schenden van dat Internationaal Recht.

Schrijfacties, petitie's en demonstraties zijn middelen om druk uit te oefenen op Europese politici, net zolang totdat Israël het Internationaal Recht en de mensenrechten respecteert.

Dank aan de spreekster met voor ons deze waardevolle boodschap!

Er is nog heel veel te doen.